

magazyn

pomorskie

2023

BEZPŁATNE PISMO SAMORZĄDOWE

kwiecień

ISSN 1640-8268

SOLIDARNI Z UKRAINĄ

POMORZE WSPIERA
WALCZĄCĄ O WOLNOŚĆ UKRAINĘ

4 Jak Pomorze wspiera walczący o wolność naród?

5 Co musimy wiedzieć o elektrowni jądrowej na Pomorzu?

6 Generatory prądu z Pomorza trafiły do tureckiego Gaziantepu

7 Dzień Jedności Kaszubów

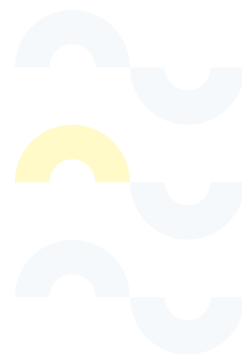
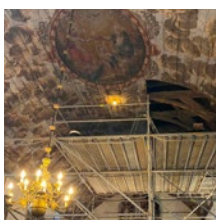
8 Zawsze chciała być maszynistką i spełniła marzenia

10 Problemy psychiczne ludzi młodych

12 Młodzi sportowcy dostali stypendia marszałka

15 2,8 mln zł na ratowanie pomorskich zabytków

Katarzyna Piotrowska-Turnowiecka

Poszedł z plutonem na zwiad. Rosjanie byli niedaleko. Mina przeciwpiechotna raniła kolegów, on dostał odłamkami z miny pułapki. Żeby uratować nogę trafił na leczenie do szpitala w Gdańsku. „Marzy mi się Ukraina w Unii Europejskiej, przestrzegająca europejskich zasad i praw” – mówi 35 letni Artem. Z ukraińskim żołnierzem rannym pod Charkowem rozmawia Katarzyna Piotrowska-Turnowiecka.

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
Mieczysław Struk
tel. 58 32 68 500
e-mail: marszalek@pomorskie.eu

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
Wiestaw Byczkowski
tel. 58 32 68 520
e-mail: w.byczkowski@pomorskie.eu

Leszek Bonna
tel. 58 32 68 516
e-mail: l.bonna@pomorskie.eu

Agnieszka Kapala-Sokalska
tel. 58 32 68 508
e-mail: a.kapala-sokalska@pomorskie.eu

Józef Sarnowski
tel. 58 32 68 504
e-mail: j.sarnowski@pomorskie.eu

SEJMIK WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
Przewodniczący: Jan Kleinsmidt
tel. 58 32 68 736
e-mail: sejmik@pomorskie.eu

SKARBNIK WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
Henryk Halmann
tel. 58 32 68 576
e-mail: h.halmann@pomorskie.eu

SEKRETARZ WOJEWÓDZTWA – DYREKTOR GENERALNY UMWP
Sławomir Kosakowski
tel. 58 32 68 512
e-mail: dgu@pomorskie.eu

REDAKCJA/Biuro Prasowe UMWP:

Michał Piotrowski
rzecznik prasowy UMWP
m.piotrowski@pomorskie.eu

Katarzyna Piotrowska
szefowa redakcji serwisu
www.pomorskie.eu
k.piotrowska@pomorskie.eu

Michał Szczupaczyński
dyrektor Kancelarii Marszałka
Województwa Pomorskiego
m.szczupaczyński@pomorskie.eu

Wersja elektroniczna magazynu
dostępna na stronie internetowej:
www.pomorskie.eu

Artykuły można powielać
i dostarczać innym zainteresowanym
organizacjom z podaniem źródła.

Redakcja zastrzega sobie prawo
skracania i adustacji tekstów
oraz zmiany ich tytułów.

tel. 58 32 68 536, 58 32 68 539
e-mail: redakcja@pomorskie.eu

Wojtek Kamrowski
oprawa graficzna i skład

magazyn
pomorskie

Jesteśmy częścią Europy, nie Rosji

Jak myślisz, kiedy skończy się wojna?

Niestety, nie szybko. Rosja jest zdeterminowana by walczyć jak najdłużej, szkolą nowych żołnierzy. Będą wszystko niszczyć. Dlatego musimy być wytrwali i silni, potrzebujemy ochotników. Liczymy cały czas na pomoc Europy, dziękujemy za dotychczasową, ale wiadomo, że potrzebujemy więcej uzbrojenia.

Walczyłeś od początku wojny?

Dla mnie wojna zaczęła się w 2014 roku od Donbasu. Walczyłem w obronie Krymu jako ochotnik. Na rok trafiłem do niewoli. Teraz też zgłosiłem się na ochotnika pierwszego dnia rosyjskiej inwazji.

Jak to się stało, że zostałeś ranny?

To było 14 października pod Charkowem. Robiliśmy zwiad przed szturmem. Dowodziłem plutonem i kiedy zaczęliśmy manewr obejścia z boku pozycji Rosjan, zauważyłem minę-pułapkę. Dałem znać, żeby wszyscy stanęli. Ale kolega nie zauważył i stanął na innej minie, przeciwpiechotnej. Został ranny. Próbowałem mu pomóc, nie chcąc naciągnąć drut od miny-pułapki. Pole rażenia odłamków to kilkadziesiąt metrów. Jeden odłamek utkwiał mi przy oku, drugi w tułowiu, najgorsze było z nogą, bo odłamek uszkodził kości.

Fot. materiały UMWP

Od razu trafiłeś na leczenie do Polski?

Najpierw byłem jeszcze w śpiączce farmakologicznej, bo sanitariusze, którzy mnie ratowali też weszli na minę, spadłem z noszy i mocno uderzyłem głową o ziemię. Trafiłem do szpitala w Charkowie, do Sumy i Lwowa. Tam uznano, że gdybym był leczony za granicą to jest szansa na uratowanie nogi. Lekarze zaczęli to załatwiać i 3 dni później okazało się,

że jadę do Gdańska. To było w listopadzie.

Jak się teraz czujesz?

Coraz lepiej, ale czeka mnie jeszcze operacja nogi. Wierzę, że uda się ją uratować. W domu czeka żona i dwuletnia córeczka, chcę wrócić zdrowy.

Masz kontakt z kolegami z frontu?

Mam kontakt telefoniczny. Koledzy z jednostki są w regionie charkowskim i walczą.

Jestem bardzo dumny z tego, jak żołnierze powstrzymują uderzenia rosyjskich czołgów. Są bardzo dzielni.

Co masz zamiar robić po powrocie do domu

Mam propozycję prowadzenia szkoleń wojskowych, ale to będzie zależało od stanu zdrowia. Na razie jestem zaangażowany w wolontariat na rzecz kolegów z frontu. Szukamy w Europie wozów terenowych, kupujemy je i wysyłamy na front.

Jak wyobrażasz sobie Ukrainę po wojnie?

Dla mnie priorytetem jest członkostwo w Unii Europejskiej. Nie tak, że nas przyjmą i tyle. Ukraina musi nauczyć się działać i żyć według europejskich praw i dostosować się do porządków unijnych. Marzę też o powrocie do nowoczesnych technologii, programów kosmicznych, nowoczesnych sposobów uprawiania ziemi.

Obywatele Ukrainy też czują się Europejczykami?

Wojna zmieniła świadomość Ukraińców. Ci, którzy do tej pory byli prorosyjscy zmienili zdanie, patrząc na zachowanie i bestialstwo rosyjskich żołnierzy. Różnica cywilizacyjna jest coraz bardziej wyraźna. Teraz 90 procent obywateli Ukrainy to widzi. Szokiem były choćby kradzieże przez Rosjan sanitariatów w pierwszych miesiącach inwazji. Ta wojna pokazała w którą stronę chcemy iść.

TO JUŻ ROK WOJNY W UKRAINIE

Jak Pomorze wspiera walczący o wolność naród?

Katarzyna
Piotrowska-Turnowiecka

Transporty pomocy humanitarnej, wsparcie uchodźców wojennych przybywających na Pomorze, leczenie rannych żołnierzy. To tylko niektóre działania, jakie podjął samorząd województwa, aby wspierać walczącą z rosyjską agresją Ukrainę.

Wszystkich działaniach nie sposób wymienić. Ale oto krótkie podsumowanie tego, co m.in. udało się zrobić.

Samorząd solidarny z Ukrainą

Mija rok, od kiedy rosyjska armia rozpoczęła inwazję na wolną i niepodległą Ukrainę. Samorząd województwa praktycznie od razu zaangażował się w działania pomocowe skierowane do uchodźców, ale i do tych osób, które pozostały w ogarniętym wojną kraju.

– Województwo pomorskie wciąż bardzo aktywnie angażuje się w pomoc Ukrainie. Z naszego regionu regularnie wysyłane są konwoje ze sprzętem medycznym, żywnością, środkami czystości. Jadą do Ukrainy karetki i zakupione ze środków województwa agregaty prądowe. Dajemy też dach nad głową i wszelką możliwą opiekę uchodźcom, a ranni leczeni są w naszych szpitalach – mówi Mieczysław Struk marszałek województwa.

Tylko na integrację imigrantów, w tym oczywiście uchodźców z Ukrainy samorząd województwa przeznaczył już w sumie ponad 100 mln zł – zarówno ze środków unijnych, jak i z własnego budżetu. Jakie działania zostały podjęte?

Pomoc humanitarna

Pierwsze tiry z pomocą humanitarną wyruszyły do Ukrainy już w pierwszej połowie

marca 2022 r. Wysyłane były m.in.: lekarstwa, produkty żywnościowe, środki czystości. W zbiórki angażowali się licznie mieszkańcy całego regionu. Z Pomorza pojechały do Ukrainy również karetki. Łącznie wysłane zostały cztery ambulanse. Wraz z nasileniem rosyjskich ataków na infrastrukturę energetyczną potrzebne stały się agregaty prądowe, które instalowane są w tzw. punktach niezłomności. Z naszego regionu jak dotychczas zostało wysłanych ich kilkadziesiąt. Pomoc rzeczowa wysyłana Ukrainie obejmowała również wyposażenie dla szpitali. Chodzi tu m.in. o ponad 100 łóżek czy materacy. Liczby innego sprzętu medycznego trudno nawet zliczyć.

Specjalne pociągi

Samorząd województwa aktywnie zaangażował się w transport uchodźców, którzy uciekali z ogarniętego wojną kraju. W marcu 2022 r. uruchomione zostały specjalne pociągi humanitarne z Trójmiasta do Przemysła. Dzięki temu na Pomorze przyjechało ponad 700 Ukraińców. Co ważne, już podczas podróży mogli oni dowiedzieć się o możliwościach zakwaterowania, uzyskania pomocy czy możliwości dalszej podróży do innych regionów Polski czy Unii Europejskiej.

Pomoc i integracja uchodźców

Ukraińcom, którzy, zdecydowali się przyjechać na Pomorze była i w dalszym ciągu

jest, udzielana pomoc. Samorząd województwa za zgodą Komisji Europejskiej utworzył w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego nową oś priorytetową o wartości ok. 25 mln zł. Pieniądze te dedykowane są właśnie uchodźcom z Ukrainy. Wsparcie dla Ukraińców obejmuje m.in. potrzeby o charakterze bytowym, usługi opiekuńcze, tłumaczenia, doradztwo zawodowe czy pomoc prawną. Specjalny projekt obejmował także kursy języka polskiego dla ukraińskich nauczycieli, w którym wzięło udział ok 100 osób.

Z agresorami nie współpracujemy

Już 28 lutego 2022 r. podczas sesji Sejmiku Województwa Pomorskiego radni zdecydowali o wypowiedzeniu porozumienia o współpracy z administracją Obwodu Kaliningradzkiego. Warto zaznaczyć, że była to jedna z pierwszych decyzji o zerwaniu współpracy pomiędzy polskimi a rosyjskimi samorządami.

Pomoc nie słabnie

To tylko kilka przykładów tego, co udało się zrobić. Wojna jednak trwa, a Ukraina stale potrzebuje wsparcia.

– Nasze działania nie słabną. Jesteśmy gotowi do dalszej pomocy. Mamy stały kontakt z przedstawicielami ukraińskich samorządów, a także ściśle współpracujemy z konsulem Ukrainy w Gdańsku – dodaje marszałek Struk.

CO MUSIMY WIEDZIEĆ O ELEKTROWNI JĄDROWEJ NA POMORZU?

Specjalny zespół ekspertów pomoże w znalezieniu odpowiedzi

Aleksander Olszak

Z inicjatywy marszałka województwa pomorskiego powstał nieformalny zespół ekspertów, który będzie wspierał samorząd województwa oraz inne zainteresowane samorządy w kwestii oddziaływania planowanej elektrowni jądrowej na region. W skład zespołu wchodzić liczni specjaliści, a część z nich związana jest z pomorskimi uczelniami wyższymi.

Opotrzebie budowy siłowni jądrowej w Polsce mówi się od wielu lat.

– W ostatnich miesiącach nastąpiło zintensyfikowanie prac nad budową pierwszej w Polsce elektrowni jądrowej. Została wskazana preferowana lokalizacja, wybrano technologię, a Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska podjęła zawieszoną w 2016 r. procedurę środowiskową – mówił podczas posiedzenia zespołu eksperckiego Mieczysław Struk, marszałek województwa pomorskiego.

Warto dodać, że niedawno spółka Polskie Elektrownie Jądrowe podpisała z Westinghouse Electric Company umowę rozpoczynającą prace przedprojektowe, związane z budową elektrowni. W grze są wciąż dwie lokalizacje,

z których „Lubiatowo-Kopalino” została wskazana jako preferowana. Wybudowane tam mają zostać trzy reaktory o mocy łącznej do 3750 MWe.

Zespół ekspertów

Budowa elektrowni jądrowej będzie wiązać się z wielkim impulsem dla rozwoju gospodarczego zarówno Pomorza, jak i całego kraju. Może to być także zagrożenie dla wielu walorów.

– Jako samorząd województwa widzimy potrzebę przygotowania się do udziału w tym procesie, a w szczególności w postępowaniu środowiskowym i przyszłych postępowaniach administracyjnych. Mamy jednak świadomość, że potrzebujemy merytorycznego wsparcia ze strony ekspertów z różnych dziedzin – dodał marszałek.

I właśnie dlatego powstał nieformalny zespół ekspercki ds. planowanej elektrowni jądrowej. W jego skład wchodzić eksperci z m.in. Uniwersytetu Gdańskiego, Politechniki Gdańskiej, Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, a także osoby związane w przeszłości z instytucjami publicznymi, odpowiedzialnymi za ochronę środowiska.

– Chcemy również, aby skład zespołu ewaluował i odpowiadał aktualnym potrzebom. Dlatego w miarę pojawiania się nowych pytań i problemów, będziemy zapraszać do współpracy kolejnych ekspertów – dodała Anna Błazewicz-Stasiak z Pomorskiego Biura Planowania Regionalnego.

Diskusje eksperckiego grona moderować będzie dr inż. Andrzej Tyszecki.

Za nami pierwsze spotkanie

Pierwsze spotkanie zespołu poświęcone było sprawom organizacyjnym. Uzgodniono m.in., że spotkania zespołu odbywać się będą cyklicznie. Każde spotkanie poświęcone będzie innemu zagadnieniu. Jednym z pierwszych tematów będą na pewno kwestie odprowadzania do Bałtyku wody chłodniczej z elektrowni. A jest to sprawa bardzo istotna, gdyż zgodnie z dokumentami jej temperatura będzie o około 10 stopni wyższa od temperatury wody morskiej wcześniej pobranej przez elektrownię.

Generatory prądu z Pomorza trafiły do tureckiego Gaziantepu

Dorota Kulka

Samorząd województwa pomorskiego kupił 100 agregatów prądotwórczych o wartości 150 tys. zł. Zostały one wysłane do Turcji, w której ponad miesiąc temu było trzęsienie ziemi. Mają służyć społeczności miasta Gaziantep.

To nie pierwsze generatory zakupione by nieść pomoc potrzebującym. Wcześniej podobne urządzenia z Pomorza trafiały na Ukrainę

– Tym razem naszą pomoc kierujemy do ofiar trzęsienia ziemi w Turcji. Zgodnie z jednogłosną decyzją radnych

województwa podczas ostatniej sesji Sejmiku zdecydowaliśmy o zakupie 100 agregatów prądotwórczych za 150 tys. zł. Generatory trafiły do zniszczonego w wyniku trzęsienia ziemi miasta Gaziantep w południowej Turcji. Około milion mieszkańców tej ponad dwumilionowej destynacji potrzebuje dosłownie wszystkiego – mówi marszałek województwa pomorskiego Mieczysław Struk.

Przypomnijmy, że 6 lutego 2023 r. na pograniczu turecko-syryjskim było trzęsienie ziemi o sile prawie 8 stopni w skali Richtera. Zginęło ok. 50 tysięcy osób, a setki tysięcy zostały ewakuowane. Mieszkańcy miasta Gaziantep od lutego zmagają się z dramatycznymi następstwami kataklizmu. Region cyklicznie nawiedzają też silne wstrząsy wtórne.

– Nasza pomoc to kropla w morzu, ale jakże potrzebna. To nie tylko kolejny gest solidarności z poszkodowanymi, ale wyraz naszej troski o miliony osób pozbawione dachów nad głowami. Być może w ten sposób zachęcimy inne samorządy lub firmy do dalszej pomocy – dodaje Struk.

Fot. materiały UMWP

NA POMORSKIE TORY WYJADĄ HYBRYDOWE POCIĄGI

Aleksander Olszak

Zarząd Województwa Pomorskiego podjął decyzję o zakupie czterech wieloczlonowych pociągów o napędzie hybrydowym.

Dzięki silnikowi elektrycznemu i spalinowemu składy takie będą mogły obsługiwać wszystkie linie kolejowe w regionie, zwłaszcza w czasie modernizacji linii z Gdyni do Kościerzyny i węzła kartuskiego.

Nasz region wzbogaci się o cztery fabrycznie nowe pojazdy o napędzie hybrydowym, tj. spalinowo-elektrycznym. Będą to pierwsze tego typu pojazdy na Pomorzu. Ich zakup zapewni stabilność funkcjonowania transportu publicznego – co ma szczególne znaczenie w okresie prowadzonych przez PKP, przedłużających się modernizacji i elektryfikacji linii kolejowej do Kościerzyny oraz w rejonie Somonina, Kartuz i Glinicza, z którymi wiąże się zamknięcia poszczególnych odcinków linii kolejowych.

Warto zaznaczyć, że Pomorskie będzie kolejnym polskim regionem, który bądź planuje kupić lub już posiada składy o napędzie hybrydowym. Takie pociągi kursują choćby w województwie zachodniopomorskim i dolnośląskim.

Dzień Jedności Kaszubów

Bicie rekordu w jednocześniej grze na akordeonie, turniej bałki, seans filmowy i spektakl teatralny, występy lokalnych artystów oraz atrakcje dla dzieci. To najważniejsze atrakcje, jakie czekały na uczestników tegorocznych obchodów Dnia Jedności Kaszubów. Impreza odbyła się 19 marca 2023 r. w Gniewinie.

Dzień Jedności Kaszubów (Dzén Jednotë Kaszëbów) to święto obchodzone corocznie 19 marca, upamiętniające pierwszą pisemną wzmiankę o Kaszubach. W bulli datowanej na 19 marca 1238 r. papież Grzegorz IX zatytułował księcia szczecińskiego „księciem Kaszub” (łac. dux Cassubie), potwierdzając dobra подарowane przez Bogusława I zakonowi joannitów pod Stargardem.

Obok Światowego Zjazdu Kaszubów to drugie najważniejsze wydarzenie w kalendarzu imprez organizowanych przez Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie.

JEDYNA TAKA KOBIETA NA POMORZU:

Zawsze chciała maszynistką i s

Katarzyna
Piotrowska-Turnowiecka

Od ośmiu lat pracuje jako maszynistka, a na kolei już w sumie od piętnastu. I nie wyobraża sobie innej pracy – to jej pasja i służba. Nie ma ulubionej trasy, jeździ do Elbląga, Słupska, Bydgoszczy czy Olsztyna. Zwyczajna-niezwykajna Pomorzanka. Ilona Solarek-Sokołowska opowiada o swojej pracy i o tym jak reagują na kobietę maszynistkę pasażerowie.

Pani Ilona – starszy maszynista pojazdów trakcyjnych – pracę na kolei zaczęła w wieku 22 lat, pracuje w Pomorskim Zakładzie Polrego w Gdyni.

Dlaczego pociągi?

Dziadek był kolejarzem, tata maszynistą, mama też pracowała na kolei.

– Pochodzę z kolejarzkiej rodziny i jazdę pociągami mam chyba we krwi. Ktoś chce być pilotem, ktoś kierowcą ciężarówek a ja od dziecka marzyłam, żeby zostać maszynistką – opowiada pani Ilona.

Zaczynała jako konduktorka, potem była kierowniczką pociągu i wreszcie została maszynistką. I tak minęło już piętnaście lat. Trzeba przyzwyczaić się do trybu pracy.

– Pracujemy w dni powszednie, w niedzielę i w Wigilie. To jest służba i trzeba to czuć. Jeśli ktoś tego nie czuje to nie jest to zawód dla niego – mówi maszynistka.

Praca nie jest trudna, ale na pewno odpowiedzialna. Trzeba być skupionym na tym co się robi. Przy nieodpowiedzialnym podejściu, jeśli na przykład ktoś jest rozkojarzony, może skończyć się delikatnie mówiąc niefajnie.

– W trakcie jazdy mogę rozmawiać ale wzrok zawsze mam skupiony na tym, na czym powinien być skupiony. Potrzebna jest praktyka i doświadczenie – podkreśla pani Ilona.

Od czego zaczyna dzień w pracy

Zaczyna od obejścia składu pociągu.

– Muszę sprawdzić, czy na przykład nic się nie urwało, bo inaczej trzeba zgłosić usterkę i panowie w warsztacie szybko naprawiają. Jeśli przekazuję pociąg, zostawiam książkę pokładową i przyjmuję inny skład albo jestem gotowa do zjazdu na Cisową – mówi pani Ilona.

Sama obsługa pociągu jest prosta. Pani Ilona pokazuje kokpit.

– Tutaj nadaję kierunek jazdy, tu nastawiam reflektory, tu jest przyciemnienie reflektorów, żeby nie oślepić kolegi nadjeżdżającego z przeciwka. Tu mamy manipulator syren, hamulec bezpieczeństwa, nadajnik mocy i hamowania – pokazuje.

Opanowała to już lat temu. Dziś z racji swojego doświadczenia szkoli praktykanta, czyli jak mówi się na kolei ucz

być pełniła marzenia

Fot. Karol Stanczak

szkoleniowca, który w przyszłości będzie maszynistą.

Co najbardziej lubi w pracy?

To, że każdy dzień jest inny.

– Dziś na przykład jechałam do Elbląga, byłam w Gdyni, a na koniec jadę do Smętowa i zostaję tam do jutra. Nie mam ulubionej

trasy. Jeżdżę też do Słupska, do Bydgoszczy, Olsztyna – opowiada.

Podróżni często się uśmiechają, machają przy wysiadaniu. Choć jeden pasażer, jak dowiedział się, że pociąg prowadzi kobieta nie wsiadł do niego.

– Kilka razy pytał kierownika pociągu wskazując na

mnie palcem czy to na pewno ja będę jechać. Był bardzo zdziwiony i kiedy kierownik wytłumaczył, że jestem maszynistką, starszy pan powiedział, że poczeka na następny pociąg – wspomina. – Być może niektórzy uważają, że nie jest to praca dla kobiet, ale tata mi mówił, że już w latach 70-tych XX wieku panie

były maszynistkami – mówi pani Ilona.

W każdym razie dziś nie wyobraża sobie innej pracy. Jest wdzięczna, że tak potoczyła się jej droga zawodowa.

– Praca jest moją pasją, bardzo lubię, to co robię i chcę szczęśliwie jechać i dojechać do emerytury i będzie fajnie – kwituje z uśmiechem.

PROBLEMY PSYCHICZNE LUDZI MŁODYCH:

Pomocą ma być specjalna platforma internetowa

Dorota Kulka

Platforma informacyjno-
edukacyjno-koordynująca
pomorskiedlaciebie.pl
została zaprezentowana
podczas konferencji
*Lepsza przyszłość.
Przeciwdziałanie
zaburzeniom psychicznym
dzieci i młodzieży.*
Portal ma ułatwić
rozpoznanie depresji
i innych zaburzeń u ludzi
młodych. Zawiera też
materiały edukacyjne m.in.
dla rodziców i nauczycieli.

fot. pixabay.com

Lepsza przyszłość to projekt, którego pomysłu powstał w urzędzie marszałkowskim, a jego realizatorem jest Wojewódzki Szpital Psychiatryczny im. prof. T. Bilikiewicza w Gdańsku. Ma przeciwdziałać zaburzeniom psychicznym dzieci i młodzieży. Dotyczy osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Chodzi w nim o budowanie u dzieci i rodzin mechanizmów radzenia sobie w sytuacji kryzysowej m.in. poprzez zwiększenie zaangażowania i wsparcia systemowego ze strony nauczycieli oraz pedagogów. Jak mówił dyrektor Wojewódzkiego Szpitala Psychiatrycznego im.

prof. Tadeusza Bilikiewicza w Gdańsku dr n. ekon. Mariusz Kaszubowski ważne jest niedostawianie kolejnych łóżek i hospitalizacja pacjentów, ale pomoc na przykład w postaci porad psychologicznych, sesji psychoterapii rodzinnej i sesji wsparcia psychospołecznego. Skąd pomysł? To odpowiedź na wzrost liczby młodych pacjentów z obniżonym nastrojem, depresją i zaburzeniami lękowymi, które nasiliły się w związku z pandemią. Projekt jest skierowany do 1831 mieszkańców naszego regionu. W pierwszym roku jego istnienia ze wsparcia skorzystało 750 osób.

Jednym z elementów projektu *Lepsza przyszłość* jest informacyjno-edukacyjno-koordynująca strona internetowa skierowana do dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli. Platforma ma przyczynić się do wzrostu świadomości dotyczącej wczesnego rozpoznawania objawów depresji u nieletnich oraz dzielić się dobrymi praktykami dotyczącymi profilaktyki, wsparcia i pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Jak zapewnia dr inż. Tomasz Kobus, prezes spółki eHealth Solutions, specjalista ds. analizy oraz informatyzacji procesów biznesowych w zdrowiu i medycynie portal pomorskiedlaciebie.pl jest prosty i intuicyjny w obsłudze, a także nieprzeładowany treścią.

Portal składa się z trzech kafelków: *dla siebie*, *dla kogoś* oraz *pilna pomoc*. Moduł dla siebie jest skierowany do osób

między 12 a 25 r.ż., które poszukują pomocy, z takimi problemami jak m.in.: lęki, depresja, samookaleczenia, myśli/próby samobójcze, stres czy hejt. Jest w nim mapa z wyszukiwarką. Jeśli osoba poszukująca pomocy wyrazi zgodę na lokalizację telefonu czy komputera, wtedy pokaże jej się najbliższa placówka, w której znajdzie pomoc. Ponadto, wypełniając test z pytaniami z różnych dziedzin można uzyskać wstępną diagnozę w postaci karty w PDF, z którą można udać się do specjalisty. W module dla kogoś informacji mogą poszukiwać rodzice lub opiekunowie, a także nauczyciele, jeśli u swoich dzieci czy podopiecznych zauważą np. niepokojące zachowanie czy stan emocjonalny m.in.: depresję, myśli samobójcze czy stan wywołany śmiercią bliskiej osoby. W tym module są również szkolenia on-line dotyczące postępowania w sytuacji kryzysu psychicznego oraz promocji zdrowia psychicznego. Ostatni moduł to pilnie potrzebują pomocy, w którym podane są numery telefonów. Na przykład nr alarmowy 112, telefon zaufania dla dzieci i młodzieży 116 111 oraz telefon zaufania dla dorosłych 116 123. Co ważne, w ramach portalu istnieje możliwość rozmowy z psychologiem w postaci czatu od poniedziałku do piątku w godz. 8.00 do 20.00, a w weekendy od 8.00 do 16.00.

W każdym z modułów znajdują się także artykuły. Portal ma charakter edukacyjny, a znajdująca się w nim baza będzie rozwijana.

PORADNIA PSYCHOLOGICZNA POWSTAŁA W RUSOCINIE

Dorota Kulka

Na terenie Zespołu Szkół Technicznych Centrum Kształcenia Zawodowego w Rusocinie została otwarta poradnia psychologiczna.

Placówka pomoże młodzieży, która zmaga się m.in. z traumą, zaburzeniami psychospołecznymi, zdrowotnymi i psychicznymi.

Na wsparcie mogą liczyć też ich rodziny. Z pomocy skorzystają także Ukraińcy, którzy trafili na Pomorze.

Pomoc w poradni otrzyma młodzież, która doświadcza traum, stresu pourazowego oraz pogłębiających się napięć prowadzących do zaburzeń psychospołecznych, zdrowotnych i psychicznych. W ramach wsparcia przygotowano m.in.: 78 indywidualnych ścieżek reintegracji, wsparcie środowiskowe oraz kompleksową ofertę wsparcia rodziny. Ponadto, dla 12 osób możliwe będzie 10-miesięczne wsparcie pogłębione w placówce wsparcia dziennego. W ośrodku będzie realizowana pogłębiona diagnostyka, usługi

psychologiczne, terapeutyczne, psychiatryczne, profilaktyczne, obywatelskie, mediacyjne, psychospołeczne i rozwojowe.

Wsparciem profilaktycznym poradni zostaną też objęte rodziny przeżywające trudności, a zwłaszcza zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, rodziny zastępcze i osoby prowadzące rodzinne domy dziecka. Z pomocy skorzystają również dzieci zagrożone umieszczeniem w pieczy zastępczej, głównie z zaburzeniami zachowania i emocji. Łącznie pomocą w ramach projektu zostanie objętych co najmniej 100 osób.

Projekt będzie realizowany przez powiat gdański przez dwa i pół roku. Koszt projektu to ponad 1,8 mln zł, w tym prawie 1,6 mln zł wyniosło dofinansowanie unijne.

Warto dodać, że wsparciem psychologicznym objętych zostało również 30 obywateli Ukrainy, których nowym domem stał się powiat gdański. Imigranci korzystają m.in. z terapii indywidualnej i rodzinnej oraz treningów umiejętności społecznych, dzięki którym zintegrują się ze społecznością lokalną. Do ich dyspozycji są pracownia kulinarna i multimedialna.

– Koszt tej pomocy to 300 tys. zł, a usługi będą świadczone do końca lipca 2023 r. przez Fundację Oparcia Społecznego Aleksandry FOŚA – mówi dyrektorka Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej UMWP Katarzyna Weremko.

W ŁĘBORKU DZIAŁA CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH

Fot. materiały UMWP

Aleksander Olszak

Ponad 530 osób otrzymało wsparcie w łębonskim centrum usług społecznych.

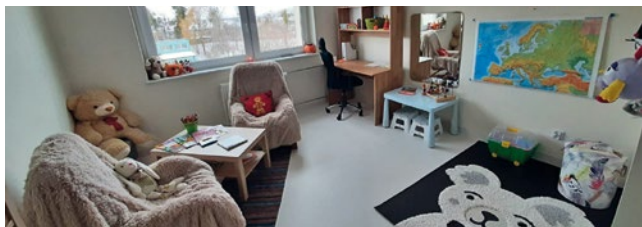
Działa tam m.in. klub seniora, są organizowane warsztaty i kolonie dla dzieci. A wszystko to dzięki ponad 9,3 mln zł unijnego dofinansowania.

Lębork, ulica Okrzei 15. Kiedyś działała tu placówka opiekuńczo-wychowawcza. Teraz w wyremontowanym budynku jest Centrum Usług Społecznych. Nowa placówka to wyjątkowe miejsce na mapie Lęborka. To właśnie tu osoby zagrożone wykluczeniem społecznym lub ubóstwem a także ich rodziny mogą znaleźć pomoc i wsparcie.

W placówce przewidziane są bardzo szerokie formy wsparcia. W ramach klubu

seniora prowadzone będą zajęcia z animatorem, usługi fizjoterapeutyczne czy szkolenia z obsługi komputera oraz komunikacji elektronicznej. Przewidziane są również wspólne wyjazdy do teatrów, galerii czy muzeów. Dla rodzin i osób sprawujących pieczę zastępczą dedykowane jest wsparcie psychologiczne, coaching, mediacje szkoła dla rodziców i kolonie dla dzieci i młodzieży. Nie zapomniano również o osobach z chorobami przewlekłymi. Dla nich organizowana jest grupa samopomocowa, korepetycje czy pomoc w organizacji wizyt u lekarzy specjalistów. Centrum usług społecznych będzie również dysponować busem, który ułatwi organizację przewozów podopiecznych.

Pierwotnie projekt zakładał wsparcie 430 osób, ale dzięki doskonałej pracy i zaangażowaniu personelu udało się pomóc już 530 mieszkańcom powiatu łębonskiego. Warto dodać, że jest to projekt partnerski, w którym uczestniczą: Polskie Towarzystwo Psychotraumatologii, Stowarzyszenie EDUQ, Regionalne Centrum Młodzieży oraz Fundacja Łębonskie Hospicjum Stacjonarne.

Fot. materiały UMWP

Fot. materiały UMWP

Fot. materiały UMWP

Młodzi sportowcy dostali stypendia marszałka

Marcin Szumny

W tym roku młodym sportowcom przyznano 50 stypendiów o łącznej wartości 400 tys. zł. Najwięcej z nich otrzymali żeglarze, szermierze, pływacy, wioślarze i kolarze. Aby je dostać, musieli m.in. osiągnąć wysokie wyniki na mistrzostwach świata, Europy lub Polski.

Stypendium marszałka województwa pomorskiego mogą się ubiegać sportowcy, którzy uprawiają dyscyplinę olimpijską, paraolimpijską lub objętą systemem współzawodnictwa dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo.

– Zarząd Województwa Pomorskiego od 2009 r. przyznaje stypendia sportowe wybitnie uzdolnionym sportowcom, w tym sportowcom z niepełnosprawnościami. Stypendium ma charakter pomocy indywidualnej i przyznawane jest na

10 miesięcy – mówi marszałek Mieczysław Struk.

W 2022 r. kapituła rozpatrzyła 213 wniosków. Ostatecznie przyznano 50 stypendiów – 20 w kategorii młodzieżowiec, 15 w kategorii junior oraz 15 w kategorii junior młodszy. Będą one wypłacane od 1 lutego do 30 listopada 2023 r. Warto zaznaczyć, że w kategorii młodzieżowiec wsparcie wynosi 1100 zł miesięcznie, w kategorii juniorzy 700 zł, a w juniorach młodszych 500 zł. Ogółem wartość tegorocznych stypendiów sportowych wynosi 400 tys. zł.

– Najwięcej, bo aż 14 stypendiów otrzymali żeglarze, 8 szermierze, po 5 pływacy i wioślarze i 4 kolarze. Wśród stypendystów znaleźli się również zawodnicy i zawodniczki uprawiający lekkoatletykę, kickboxing, zapasy, sporty saneczkowe, judo, triathlon, tenis stołowy, pięciobój nowoczesny, bilard, piłkę siatkową, łyżwiarstwo szybkie – informuje Adam Krawiec, dyrektor Departamentu Edukacji i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego.

Wśród tegorocznych stypendystów znaleźli się najwybitniejsi młodzi sportowcy z Pomorza, którzy trenują w klubach z Gdańska, Gdyni, Sopotu, Kartuz, Luzina, Słupska, Stężycy i Pelplina.

OD 1 KWIETNIA NOWE CENY EGZAMINÓW NA PRAWO JAZDY

Egzamin teoretyczny będzie kosztować 50 zł. Natomiast za praktyczny egzamin zależnie od kategorii trzeba będzie zapłacić 200 lub 250 zł. Podwyżki to efekt m.in. rosnących cen energii czy utrzymania floty samochodowej Pomorskiego Ośrodka Ruchu Drogowego. Ceny egzaminów nie zmieniały się przez prawie 10 lat.

Działalność ośrodków ruchu drogowego w głównej części finansowana jest z opłat za przeprowadzanie egzaminów na prawo jazdy. Od 2013 r. stawki te nie były zmieniane. Tymczasem koszty działalności ośrodków ruchu wzrosły o kilkadziesiąt procent. Dodatkowym obciążeniem dla budżetu jednostek była pandemia i dodatkowe koszty związane choćby z dezynfekcją pomieszczeń.

Zgodnie z decyzją Sejmiku Województwa Pomorskiego egzamin teoretyczny kosztować będzie 50 zł. W tym przypadku cena jest stała dla wszystkich kategorii praw jazdy. Inaczej wygląda to, w przypadku egzaminów praktycznych. I tak, zdający na kategorie: AM, A1, A2, A, B1, B B96, C1, D1, T lub uprawnienia do kierowania tramwajem będą musieli zapłacić 200 zł. Egzamin na kategorie: B+E, C1+E, C, C+E, D+E, D1+E będzie kosztować 250 zł. Osoby niepełnosprawne nie ponoszą kosztów egzaminów. (AO)

Fot. pexels.com

RUSZYŁY ZGŁOSZENIA DO PLEBISCYTU PIĘKNA WIEŚ POMORSKA

Aleksander Olszak

Można już zgłaszać wsie do kolejnej, trzydziestej edycji konkursu Piękna Wieś Pomorska. Zwycięska wieś otrzyma 30 tys. zł. Nagrodzone zostaną również najpiękniejsze zagrody. Zgłoszenia można nadsyłać do 2 czerwca 2023 r. Rozstrzygnięcie konkursu jesienią.

Piękna Wieś Pomorska to konkurs z trzydziestoletnią już tradycją.

– Jego celem jest pokazanie najlepszych wzorców działania lokalnych społeczności. Udział w konkursie to wspaniała okazja do promocji swoich małych ojczyzn wśród mieszkańców regionu – mówi Józef Sarnowski, członek Zarządu Województwa Pomorskiego. – Piękna Wieś Pomorska ukazuje zarówno piękno wiejskiego krajobrazu ale także to, jak poprawia się estetyka, stan środowiska,

a mieszkańcy pielęgnują dziedzictwo kulturowe Pomorza – dodaje.

W konkursie oprócz wsi wyróżniana jest również najpiękniejsza w województwie zagroda.

Konkurs podzielony jest na trzy etapy: gminny, powiatowy i wojewódzki. Do etapu wojewódzkiego zakwalifikowana zostanie tylko jedna wieś i jedna zagroda z powiatu. Laureatów wyłoni specjalnie powołana komisja. A na co będzie zwracać uwagę?

– W przypadku wsi będziemy zwracać uwagę między innymi na ogólny wygląd miejscowości czy stan utrzymania terenów zielonych. Ale liczyć się będzie również dbałość o stan środowiska oraz kultywowanie dziedzictwa kulturowego – opisuje Józef Sarnowski. – Natomiast w przypadku zagród liczyć się będzie m.in. stan budynków, stosowanie energooszczędnych rozwiązań czy pielęgnowanie tradycji miejsca – mówi.

Zwycięska miejscowość otrzyma 30 tysięcy zł., za zajęcie drugiego miejsca 20 tys. a za najniższy stopień podium 10 tys. Komisja może również przyznać trzy wyróżnienia. Z kolei w kategorii zagroda, zajęcie najwyższego miejsca na podium nagrodzone będzie kwotą 5 tys. zł.

ZGŁOŚ KULINARNY SPECJAŁ DO KONKURSU O BURSZTYNOWY LAUR MARSZAŁKA

Aleksander Olszak

Już po raz XI producenci żywności, gospodarstwa rolne i agroturystyczne oraz restauratorzy będą rywalizować o Bursztynowy Laur Marszałka Województwa Pomorskiego.

To wyjątkowy konkurs, który promuje produkty kulinarne z całego regionu. Zgłoszenia można nadsyłać do 28 kwietnia 2023 r.

Wyjątkowe produkty kulinarne stanowią o kulinarnym dziedzictwie regionu, o jego bogactwie i różnorodności.

– Kto nie zna żuru z Kaszub, śledzia karmazynowego, pomorskiej bżówki czy powiślańskiej śliwki w occie? A to tylko niektóre z produktów nagrodzonych w ubiegłych latach Bursztynowym Laurem – mówi Mieczysław Struk, marszałek województwa pomorskiego.

Właśnie rusza kolejna, jedenasta już edycja konkursu, który jest wyjątkową okazją

do promocji specyficznych dla naszego regionu produktów kulinarnych i budowy marki pomorskiej żywności. Co ważne, laur mogą zdobyć wyłącznie produkty wytwarzane z poszanowaniem regionalnych tradycji lub przy wykorzystaniu lokalnych składników.

O Bursztynowy Laur mogą starać się producenci żywności, restauratorzy, gospodarstwa rolne i agroturystyczne, a także szkoły gastronomiczne czy koła gospodyń wiejskich. Bursztynowy Laur Marszałka jest przyznawany w pięciu kategoriach.

– Czekamy na produkty pochodzenia zwierzęcego i roślinnego. To mogą być wszelkie przetwory z mięs, ryb, a także miody i przetwory owocowo-warzywne – wylicza Józef Sarnowski, członek Zarządu Województwa Pomorskiego. – W konkursie można także zgłaszać produkty cukiernicze oraz napoje alkoholowe i bezalkoholowe – dodaje.

Jest też kategoria dla produktów łączących surowce zwierzęce z roślinnymi. Skoro to konkurs, to są przewidziane również nagrody. I tak za zajęcie pierwszego miejsca oprócz statuetki Bursztynowego Lauru zwycięzca otrzyma 1000 zł. A każdy producent zakwalifikowany do finału otrzyma 400 zł.

Fot. materiały UMWP

ROK MIKOŁAJA KOPERNIKA NA POMORZU

Marcin Szumny

Rok 2023 został ogłoszony przez Senat RP Rokiem Mikołaja Kopernika. Jego obchody w województwie pomorskim oficjalnie zainaugurowano 1 marca. Tego dnia w Hevelianum w Gdańsku odbyła się konferencja, podczas której podpisane zostało porozumienie o współpracy w zakresie dalszego rozwoju Szlaku Kopernikowskiego.

Fot. materiały UMWP

Przypomnijmy: w 2022 r. samorządy województw: pomorskiego, kujawsko-pomorskiego oraz warmińsko-mazurskiego przystąpiły do wspólnego oznakowania oraz promocji Szlaku Kopernikowskiego. Jest to ponadregionalny szlak turystyczny, który prowadzi przez miejscowości związane z życiem i działalnością wybitnego astronoma. Na terenie naszego województwa przebiega m.in. przez Malbork, Sztum oraz Kwidzyn.

W marcu 2023 r. samorządowcy podpisali porozumienie o współpracy w zakresie dalszego rozwoju Szlaku Kopernikowskiego w województwie pomorskim.

Podpisy pod dokumentem złożyli marszałkowie województwa pomorskiego Mieczysław Struk i Wiesław Byczkowski, marszałek województwa warmińsko-mazurskiego Gustaw Marek Brzezina, członkini Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego Aneta Jędrzejewska, przedstawiciele miast: Gdańska, Malborka, Sztumu i Kwidzyna, a także instytucji kultury i nauki: Hevelianum w Gdańsku, Centrum Nauki Experyment w Gdyni oraz Muzeum Zamkowe w Malborku.

– Cieszę się, że Pomorskie dołączyło do regionów, w których imię Mikołaja Kopernika tak silnie wspiera markę kulturową i turystyczną – zaznaczył marszałek Mieczysław Struk. – Mikołaj Kopernik, posiadający wiedzę w różnych dyscyplinach nauki, był wyjątkową osobowością i można śmiało mówić o nim jako o człowieku renesansu. Chciałbym, aby stał się on, przede wszystkim dla młodzieży, ambasadorem nauki, nowoczesnego myślenia, nieszablonowości i wizjonerstwa.

WYJĄTKOWE INSTALACJE PRZY TRASACH ROWEROWYCH

Marcin Szumny

Specjalne instalacje mają stanąć przy biegnących przez województwo pomorskie międzynarodowych trasach rowerowych EuroVelo. Rowerowe witacze będą zachęcać ich użytkowników do zatrzymania się, odpoczynku, a przy okazji zrobienia pamiątkowego zdjęcia. Spektakularne instalacje zaprojektowali studenci z Wydziału Architektury Politechniki Gdańskiej.

Pomorskie Trasy Rowerowe to realizowane od 2015 roku przedsięwzięcie, które obejmuje m.in. budowę dwóch międzynarodowych tras rowerowych, tworzących europejską sieć EuroVelo. Pierwsza z nich prowadzi wzdłuż Morza Bałtyckiego od Ustki przez Łebę, Puck, Trójmiasto, Nowy Dwór Gdański do Elbląga. Druga, zwana też Wiślaną Trasą Rowerową, przebiega po obu stronach Wisły. Oprócz samych ścieżek rowerowych, budowane są również miejsca postojowe dla rowerzystów. Projekt finansowany jest ze środków unijnych.

Fot. materiały UMWP

Projekt instalacji wizerunkowej pomorskich tras rowerowych (I nagroda)

Rowerowe instalacje oprócz oznaczenia międzynarodowych tras EuroVelo, mają też wzmocnić identyfikację wizerunkową Pomorskich Tras Rowerowych, aby stały się one rozpoznawalną marką.

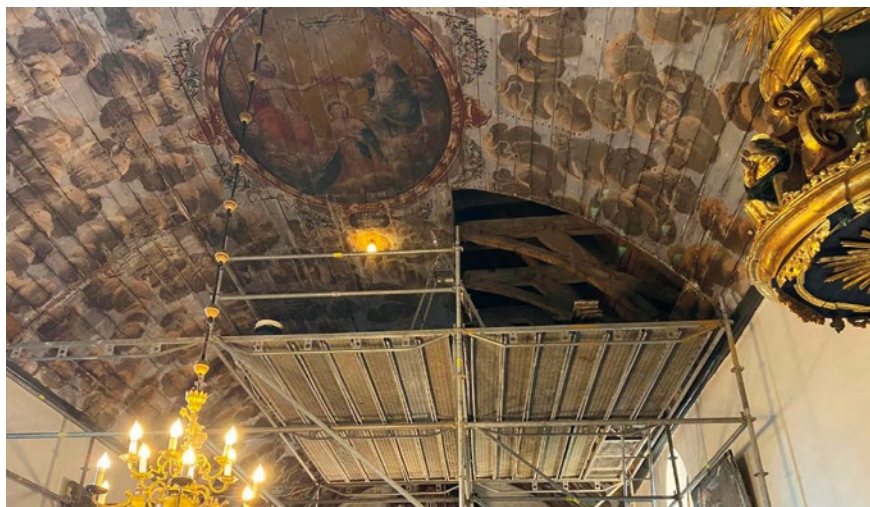
– Chcemy wykreować markę regionu pomorskiego jako miejsca dostępnego dla turystów, uprawiających różne aktywności. Przedsięwzięcie Pomorskie Trasy Rowerowe to nasz flagowy, dobrze rozpoznawalny projekt, dlatego też szukamy nowatorskich pomysłów wspierających budowę produktu, jakim stają się trasy rowerowe – zaznacza Marta Chełkowska, dyrektorka Departamentu Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego.

Jednym z takich pomysłów jest montaż rowerowych instalacji przy biegnących przez nasze województwo międzynarodowych trasach EuroVelo wzdłuż Bałtyku i wzdłuż Wisły.

– Zwróciliśmy się z prośbą o współpracę do Wydziału Architektury Politechniki Gdańskiej. Zaproponowaliśmy przeprowadzenie konkursu wśród studentów na pomysł rowerowej instalacji wizerunkowej, która ma zachęcać użytkowników do zatrzymania się, odpoczynku, a przy okazji, wykonania pamiątkowej fotografii – wyjaśnia Marta Chełkowska.

Do konkursu zgłosiło się 16 studentów. Studenci konsultowali swoje koncepcje nie tylko z branżowymi specjalistami, ale również z rzeczywistymi użytkownikami pomorskich tras rowerowych, a co za tym idzie kierowali się ich sugestiami.

Fot. materiały UMWP

2,8 mln zł na ratowanie pomorskich zabytków

Marcin Szumny

O przyznaniu dotacji zdecydował Sejmik Województwa Pomorskiego. Pieniądze przeznaczone zostaną m.in. na wzmocnienie murów oraz odnowienie ołtarzy, malowideł i organów we wnętrzach zabytkowych kościołów. Dzięki temu wsparciu przeprowadzony zostanie także remont Żuławskiej Zagrody Gburskiej w Gdańsku oraz Bramy Mariackiej w Malborku.

Wsparcie z budżetu województwa pomorskiego pozwoli na przeprowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych, które poprawią stan zachowania cennych zabytków z naszego regionu oraz zapobiegą ich dalszemu niszczeniu.

W budżecie województwa na ten cel zabezpieczono łączną kwotę 2,8 mln zł. Złożonych zostało 40 wniosków o dofinansowanie, przy czym komisja konkursowa pozytywnie zaopiniowała 27 projektów, które spełniły wymagania formalne.

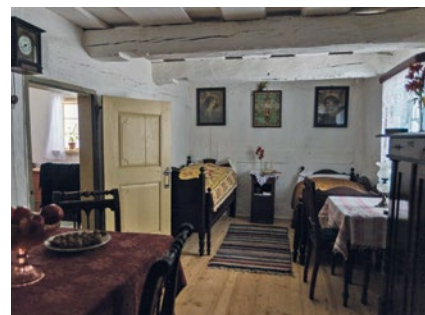
Największe wsparcie otrzymają: parafia rzymskokatolicka pw. św. Elżbiety Węgierskiej w Lubieszewie na konserwację i restaurację barokowego stropu w kościele (190 tys. zł), parafia rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Myślicach na prace konserwatorsko-restauratorskie ołtarza głównego (ponad 186 tys. zł), a także parafia polskokatolicka pw. Bożego Ciała w Gdańsku na prace konserwatorskie malowanego plafonu z początku XVIII w. oraz wykonanie izolacji przeciwwilgociowej murów kościoła (ponad 181 tys. zł).

Dofinansowanie otrzymają nie tylko instytucje kościelne z terenu województwa pomorskiego. Wsparcie przekazano także gdańskiemu oddziałowi Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa na remont dachu budynku Bramy Świętojańskiej oraz prywatnym przedsiębiorcom, m.in. na remont dachu budynku mieszkalnego Żuławskiej Zagrody Gburskiej w Gdańsku-Przegalinie, odtworzenie po pożarze zabytkowego budynku mieszkalnego w Jazowej oraz kontynuację prac konserwatorskich i restauratorskich Bramy Mariackiej w Malborku.

NOWA CHAŁUPA W MUZEUM WE WDZYDZACH

Kaszubski Park Etnograficzny im. Teodory i Izidora Gulgowskich we Wdzydzach wzbogacił się o nowy obiekt. Na terenie muzeum otwarta została XIX-wieczna chałupa sprowadzona ze wsi Porąb.

Chałupa z Porąbu jest przykładem jednej z popularniejszych dawniej form dworu mieszkalnego na Pomorzu, która upowszechniała się od lat 20. XIX w. W pierwotnej lokalizacji, w miejscowości Porąb na północy Kaszub, chałupie towarzyszył budynek gospodarczy, w którym pod wspólnym dachem połączono stodołę konstrukcji szkieletowej oszalowaną deskami oraz ceglany chlew. Obiekt został pozyskany przez muzeum we Wdzydzach od rodziny Hemplów w 2003 r. Po przeniesieniu chałupy na teren Kaszubskiego Parku Etnograficznego przeprowadzono niezbędne prace konserwatorskie. (MS)

Fot. materiały UMWP

Szanowni Państwo,

Seniorzy odgrywają ogromną rolę w życiu naszego regionu. Czerpiemy z ich mądrości i doświadczeń, podziwiamy za pasję, energię i chęć rozwijania się. Wielu seniorów aktywnie działa na rzecz organizacji pozarządowych i społeczności lokalnych. A my jako samorząd województwa pomorskiego staramy się zadbać o ich potrzeby. Dotyczy to także opieki zdrowotnej. Życzę wszystkim seniorom, aby dojrzały wiek był czasem aktywności i odkrywania nowych możliwości.

Mieczysław Struk

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Środki unijne dobrze
pracują na Pomorzu

8,2 mld zł

2014-2020

OCHRONA ZDROWIA

Rozbudowa szpitali

27 podmiotów medycznych otrzymało dotacje na rozwój infrastruktury i zakup sprzętu.

Szpital św. Wojciecha w Gdańsku –
– nowe możliwości pomocy dla ok.

4 tys. mieszkańców Pomorza dzięki budowie nowych oddziałów (urologia i chirurgia ortopedyczno-urazowa)

z 8 nowoczesnymi salami operacyjnymi.

OPIEKA NAD OSOBAMI W PODESZŁYM WIEKU

Nowe Centrum Geriatrii w Sopocie
na **47 łóżek** oraz kompleksowa fizykoterapia oraz pracownia TK i RTG

460 hospitalizacji

14 tys. udzielonych świadczeń zdrowotnych w poradniach ambulatoryjnych oraz pracowniach (czyli porady, badania itp.)

USŁUGI OPIEKUŃCZE

7156 osób objętych usługami asystenckimi i opiekuńczymi

AKTYWNY WYPOCZYNEK

Do końca 2023 roku utworzonych lub odnowionych zostanie

660 km tras rowerowych

oraz powstanie

ok. 1200 km oznakowanych szlaków kajakowych

SPECJALISTYCZNY SPRZĘT

10 tomografów komputerowych

(m.in. dla szpitala w Starogardzie Gdańskim, Szpitala Wincentego a Paulo w Gdyni, szpitala w Bytowie, szpitali w Prabutach i Miastku).

40 tys. liczba dodatkowych badań w ciągu roku

2 rezonanse magnetyczne

w Szpitalu w Starogardzie Gdańskim.

400 liczba dodatkowych badań w ciągu roku

26 aparatów RTG

dla m.in. szpitali w Chojnicach, Kościerzynie, Słupsku, Pucku i Kwidzynie.

150 tys. liczba dodatkowych badań w ciągu roku

45 Rad Seniorów

na terenie całego województwa

